

Directie Accountancy Rijksoverheid

Drs. L.W. Verhoef  
Kersengaard 13  
3962 JR Wijk bij Duurstede

Datum

01 AUG. 2003

Uw brief (Kenmerk)

d.d. 19 maart 2003

Ons kenmerk

DAR 2003-429U

Inlichtingen

drs. H.A. Twisk en A.J.M. Brouwer RA  
T 070-342 7223 en tst. 7248  
F 070-342 7987  
E h.a.twisk@minfin.nl en  
a.j.m.brouwer@minfin.nl

Onderwerp

Het functioneren van accountants bij gemeenten en provincies

Geachte heer Verhoef,

Op 19 maart 2003 heeft u mij een brief gestuurd over het functioneren van accountants bij gemeenten en provincies. In deze brief geef ik mijn reactie. Mijn excuses voor de late beantwoording.

U attendeert mij in uw brief op misstanden bij jaarrekeningen van gemeenten en provincies en de rol die accountants daarbij spelen. Kern is dat u bezwaar maakt tegen:

- de verslaggeving van lokale overheden, namelijk de wijze waarop gemeenten en provincies verslag doen van de baten en lasten en van de financiële positie;
- de controle van lokale overheden, namelijk de situatie dat naar uw mening ten onrechte goedkeurende accountantsverklaringen worden afgegeven bij gemeentelijke en provinciale jaarrekeningen.

Uw brief is een vervolg op eerdere correspondentie, waarin u dezelfde problematiek aan mij voorlegt. Zo heeft u op 16 mei 2002 en 13 juli 2002 brieven gestuurd over verzwegen miljarden in jaarrekeningen van gemeenten en provincies.

#### *Verslaggeving lokale overheden*

In mijn brief d.d. 10 juli 2002 (Fipuli 2002-342U) heb ik u geantwoord dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat gemeenten, provincies en de controlerend accountants de gemeentelijke *Comptabiliteitsvoorschriften* (CV '95) niet naleven. De CV '95 bieden echter ruimte tot de wijze van verslaglegging die u herhaaldelijk ter discussie stelt.

Vanaf 2004 wordt *Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten* (BBV) van kracht. Daarbij wordt verder aansluiting gezocht bij de verslaggevingsvoorschriften voor het bedrijfsleven (BW 2 titel 9); afwijkingen daarvan worden op grond van het beter geoperationaliseerde begrip "eigenheid"

(van provincies en gemeenten) verklaard. Door het BBV zal de verslaggevingsproblematiek die u schetst, ook naar mijn overtuiging aanzienlijk gemitigeerd worden. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in eerste instantie verantwoordelijk voor de verslaggevingswetgeving voor lokale overheden. De invoering van dit Besluit betekent mijns inziens een belangrijke stap in de richting van meer transparante, eenduidige en minder verschillend te interpreteren verslaggeving van lokale overheden. Uw gezichtspunt op dit punt deel ik niet.

Bovendien kunnen gebruikers interpretatievraagstukken nu al voorleggen aan de daarvoor ingestelde onafhankelijke Commissie BBV, die als taak heeft in deze richtinggevende uitspraken te doen. Het is mij bekend dat u in de gelegenheid bent gesteld te reageren op het concept BBV. Mocht u verder willen reageren op de verslaggevingsvoorschriften voor provincies en gemeenten verzoek ik u zich te wenden tot deze commissie.

#### *Controle lokale overheden*

U constateert kennelijke misstanden bij het functioneren van accountants bij lokale overheden.

Sinds februari 2003 ben ik verantwoordelijk voor de nieuwe accountantswetgeving. Er zijn meerdere signalen over het (dis)functioneren van accountants uit het maatschappelijke verkeer. In de nieuwe accountantswetgeving zal dan ook het toezicht op externe accountants, met een daarbij passende rechtsgang, worden verzaamd en wettelijk worden geregeld. Op deze wijze is de kwaliteit van de wettelijke taak van de externe accountant (het afgeven van een accountantsverklaring) in de toekomst beter gewaarborgd dan nu het geval is.

Ik attendeer u op het consultatiedocument (Wetsvoorstel Toezicht accountants) dat ik zoals toegezegd voor 21 september a.s aan de Tweede Kamer zal zenden. Dan bestaat de mogelijkheid daarop te reageren.

In Nederland zijn al de nodige mogelijkheden om het functioneren van accountants bij gemeenten en provincies aan de orde te stellen. De geëigende instanties daartoe zijn:

- de gemeenteraad en Provinciale Staten als vertegenwoordiger van de burger. Zij zijn opdrachtgever van de accountant. Bij tekortschietend functioneren van de accountant zullen in eerste instantie deze democratisch gekozen organen de accountant moeten aanspreken;
- de tuchtrechter. Iedere belanghebbende (dus ook de burger) kan een klacht over een accountant indienen bij de tuchtrechter;
- het College van Beroep voor het bedrijfsleven, in geval men tegen de uitspraak van de tuchtrechter in beroep wil gaan.

U hebt, naar ik begrepen heb, deels al van deze mogelijkheden gebruik gemaakt. Als minister van Financiën zie ik op dit moment geen reden om (individuele) accountants aan te pakken. In het kader van mijn stelselverantwoordelijkheid zal op korte termijn het toezicht op accountants worden verzaamd en wettelijk worden verankerd.

#### *Tot slot*

Naar mijn overtuiging is er géén sprake van dat (bestuurders van) lokale overheden in de verslaggeving van begroting en jaarrekening bewust een verkeerde voorstelling van zaken geven. De gemeenteraad en Provinciale Staten hebben als democratisch gekozen organen in deze een controlerende rol, die

door de Dualisering naar verwachting is versterkt. De (comptabele) werkelijkheid is en blijft vaak weerbarstig. Het is dan ook van belang om in de geest van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten te blijven streven naar transparante en uniforme verslaggeving van lokale overheden.

MINISTER VAN FINANCIËN

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned to the right of the printed text 'MINISTER VAN FINANCIËN'.